

Posamezne številke
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri s
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 18—, za ino-
skratko D 26—, dostavljen na dom
D 10—, na izkaznico D 18—,
izdati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poštnina plačana v gotovini

Cena današnje štev. 1 Din

TABOR

Posamezne številke
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon internih št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštevil-
ni št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odzira. — Rokopisi se ne vračajo.

Naslov:

Maribor, petek 6. junija 1924.

Leto: V. — Številka: 129.

Tit. Knjižnica liceja
Ljubljana

PONESREČENA AKCIJA DAVIDOVIČA IN KOROŠCA.

BEOGRAD, 5. junija. V političnem položaju danes ni beležiti novih dogodkov. Davidovičevci so imeli danes v svojem klubu konferenco, na kateri so nadaljevali diskuzijo o svojem programu na volitve. De definitivne redakcije teksta programa, ki ga je izdelal poslanec Sumenković, ni prišlo in se pričakuje objava še le za jutri zvečer. Akcija Davidoviča in dr. Korošca glede sklicanja narodne skupščine se plošno smatra za ponesrečeno in se jo celo s strani lastnih pristavev graja kot neumestno.

PRED ZASEDANJEM SVETA ZVEZE NARODOV.

predsedoval bo dr. Beneš.

ŽENEVA, 3. junija. Prihodnjo sredo se sestane svet Zveze narodov pod predsedstvom dr. Beneša. Temu zasedanju se pripisuje osebna važnost, ker je na dnevnem redu mnogo aktualnih vprašanj. Med drugim se bo svet Zveze narodov bavil s finančnim položajem Avstrije, s finančno obnovo Madžarske, s poročilom angleške vlade glede Hiroka (Mezopotamija) ter razpravljaj o drugih poročilih, tičočih se nadzorstva razorožitve v Avstriji, na Madžarskem in v Bolgariji po organih Zveze narodov ter končno z obračunom Zveze narodov za leto 1923, s proračunom za leto 1925 ter o odgovornosti članov vladne komisije za saarško ozemlje.

Nova velika župana v Mariboru in Ljubljani.

Dr. Pirkmajer imenovan za Maribor, dr. Baltič za Ljubljano. — Dr. Ploj stavljen na razpoloženje ter prideljen reparacijski komisiji v Parizu.

Dr. Šporn imenovan za načelnika v ministrstvu.

LJUBLJANA, 5. junija. Dopoldne je prispel v Ljubljano minister notranjih zadev dr. Srskić. Na kolodvoru so ga pričakovali državni podtajnik Vilder, dr. Žerjav in Šporn. Nato se je g. Srskić odpeljal na veliko županstvo, kjer so mu referirali o dogodkih v Trbovljah. Dopoldne sta se odpeljala dr. Srskić in Vilder na Bled, kjer je dr. Srskić predložil kralju v podpis ukaze o imenovanju velikega župana Baltiča za Ljubljano ter dr. Pirkmajerja za Maribor. Veliki župan dr. Ploj je stavljen na razpoloženje ter prideljen reparacijski komisiji v Parizu. Veliki župan Šporn pa je imenovan za načelnika ministrstva notranjih zadev.

Naša vlada proti vmešavanju v Albanijo.

Zastopniki tujih držav pri Ninčcu.

BEOGRAD, 5. junija. V zvezi z dogodki v Albaniji so večeraj posetili ministra zunanjih zadev dr. Ninčca zastopniki tujih držav ter se informirali o stališču naše vlade. Dr. Ninčec je naglasil, da smatra naša vlada albanske dogodke za popolnoma interno zadevo Albanije. Razumljivo pa je, da bo naša vlada s paz-

BEOGRAD, 5. junija. Včeraj ob 18. do pol 21. ure se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri je poročal minister zunanjih zadev dr. Ninčec o zunanjepolitičnem položaju, zlasti o razvoju dogodkov v Albaniji, minister notranjih zadev dr. Krekić pa o notranjem položaju v zvezi s krvavimi dogodki v Trbovljah. Promenemu ministrstvu je bil odobren večji kredit za popravilo nekaterih prog. Nadaljnji krediti so bili odobreni tudi ministrstvu za šume in rude ter finančnemu ministrstvu. Dosežen je bil sporazum glede imenovanja velikih županov v Zagrebu, Beogradu in Ljubljani.

nimi očesom motrila razvoj dogodkov. — Naša vlada upa, da bo tiranska vlada obvladala situacijo in zaupa tudi v nje akcijo za konsolidacijo države. Vsako intervencijo tuje sile smatra za nepotrebno in je zato proti vsakemu vmešavanju v interne albanske zadeve s katerekoli strani.

BORZA.

CURIE, 5. junija. (Izv.) Predborza Pariz 28.25, Beograd 6.85, London 24.54, Praga 26.625, Milan 24.70, Newyork 568.75 Dunaj 0.007980.

ZAGREB, 5. junija. Pariz 417.15—422.50 Švica 1462—1472, London 358.50—361.50, Dunaj 0.1173—0.1183, Praga 242.25—245.25, Milan 359.65—362.65, Newyork 82.50—83.50

Politične vesti.

* »Stražinec« laži imajo navadno kratke noge. Tako zlasti sedaj, ko v svoji ljubezni do komunistov zagovarja trboveljske komunistične zločince in skuša napraviti iz njih nedolžne ovčice. Med drugim trdi, da ni res, da bi bili komunisti svoj za ponedeljek sklicani shod radi Orjune preložili na nedeljo. Imamo pred seboj originalni plakat, s katerim je bil shod sklican. S šornilom je bilo najprej napisano, da je shod v ponedeljek dne 2. junija ob 4. uri popoldne, pozneje pa je bil s plavilom prečrtan ponedeljek in zapisana nedelja ter s plavilom tudi prepisan dan in ura. Gospode od »Stražec« vlnudno vabimo, da si ta iz Trbovelj prinesejo original v našem predništvu ogledajo, da se ne bodo še dalje v polu obraza mučili z dokazi o angelski nedolžnosti komunistov!

* »Slovenec« in trboveljske žrive. »Slovenec« se v svoji torkovi številki silno huduje nad bogokletno pisavo slovenskega komunističnega glasila »Glas Svobode« v Ameriki, na drugi strani pa povečuje komunistične ubijalce in morilce v Trbovljah. Radi bi videli klerikalce v komunističnih nebesih, v katerih bi jim zažigali svetilnice in domove, pobožnemu slovenskemu kmetiču ugrabili z žulji in znojem pridelano ped zemlje. Ali bi gledali, ko bi jim svetilnice spreminjali v gledališča in plesne dvorane, razbijali svete kipe in postavljali na njih mesta Ljenine in Marxe, mesto Kristu Spasitelju postavljali spomenike izdajalcu Judežu in ubijalcu Kajnu!

* Zakaj se komunisti trošijo denar za izdajanje svojih listov, nam je res nerazumljivo. Zakaj listi, ki jih sami izdajajo, niti oddaleč s tako pobožno vnemo ne služijo obrambi komunizma nego

»Slovenec« in »Stražec«. Ali ni enostavnejše, da proglasijo komunisti ta dva lista tudi za svoje organe?

* Kaj je g. Davidovič koncediral klerikalcem in Radičevcem. V »Reči« z dne 3. junija razmotriva g. dr. Edo Lukinić o obveznostih, ki jih je dal Ljuba Davidovič klerikalcem in Radičevcem, ne da bi bil v to od naroda pooblaščen. O teh obveznostih govori proglas klerikalne stranke, kjer je zapisano, da so se stranke opozicijskega bloka programsko obvezale, da se sporazumejo edinole na načelu narodne samoodločbe (razumi: samoodločbe treh narodov). Praktično izvedena samoodločba pomeni konfederacijo: zvezo treh samostojnih držav. — Proglas nadalje govori o absolutni večini v parlamentu, ki Hrvatim in Slovincem priznava pravico samoodločbe. G. dr. Edo Lukinić je trdno prepričan, da je velika večina Davidovičevih poslancev odločno proti temu, da bi se sedanja državna razkosala na tri države in da bo g. Davidovič našel malo ljudi med svojimi volilci, ki bi odobrili obveznosti, ki jih je koncediral separatistom.

* »Samouprava« o klerikalnem programu. Torkova »Samouprava« je prinesla ostro kritiko klerikalnega programa, v kateri zlasti naglašja, da dr. Korošec v skupnem programu trojice drugače govori nego napram volilem. G. Davidovič je skrivaj tega, ker bi bil moral vedeti, kako daleč sme in more. Koroščeva dvoletna politika se je s tem proglasom razgalila popolnoma. »Samouprava« je preverjena, da lahko kljub temu žalostnemu dokumentu smatramo, da Slovinci hočejo državno nerazdeljivost in obsojajo separatizem. »Zavedni Slovinci brez razlike strank imajo po tem proglasu eno edino dolžnost, da pobijajo klerikalno stranko in nje pogubne ideje in zahte-

ve in povejo slovenskemu ljudstvu, kako škodljiva, nenacionalna in nepatriotska je klerikalna akcija proti narodnemu jedinstvu. Kar se nas tiče, bomo po tem proglasu še v večjo vnemo varovali dragoceno pridobitev »narodnega jedinstva«. Tako sklepa »Samouprava« svoj uvodnik.

* O hrvatski politiki, ki tako rada klati zvezde z neba, prinaša zagrebški federalistični organ »Obzor«, čigar uvodničarji kažejo več pameti in treznosti nego »Hrvatstvo«, nekaj dobrih opazk. Tako piše »Obzor« v eni najnovejših števil: »Katerokoli področje javnega dela si ogledamo, povsod vidimo, da se podirajo značni gradovi, da je izginila fata morgana in se polagoma kaže kruta resničnost. Razočarani smo, ker smo mislili, da se bo z enim zaletom dalo vse doseči, da ni treba smotrenega dela in ne truda, da zadostuje priroden talent... Ali smo vzdržali tekmo z Beogradom? Mar se ne opajamo z daljnimi romantičnimi cilji, misleč, da smo superiorni, v resnici pa boljbolji zaostajamo... Kdaj bo prišlo med nas nekoliko več skepske, avtokritike, malo spoznanja realnega življenja v politiki... Tako piše »Obzor« in med vrstami mnogo pove. Treba je le vzeti v roke »Hrvata« ali še bolj Radičev »Slobodni dom«, da se preverimo o hrvatskih don Kišcih, ki iz kraljeve dekle delajo romantično devico Dulcinejo in se izerpavajo v borbi z vetrnimi mlini. Kolikokrat so se že Hrvati razočarali nad Radičevimi obljubami. Ne iz Pešte in ne iz Rima, ne iz Genove in ne iz Londona ni bilo hrvatske »svobode«. Kaj vse je Radić pisal in obetal, a vsa njegova londonska pisma so že danes zastarela, dolgočasna literatura. In na nji sloni celo leto tzv. »hrvatske politike«. »Obzor« že uvideva, da se podirajo značni grado-

vi, a kdaj bodo to spoznali od bombastičnih s eparatiščin fraz zaslepljeni kmetje in »purgarji«, ki se hranijo iz »Hrvatca«, »Slob. Doma« itd.

* Ljudska volja in federalizem. V nedeljski »Prager Presse« piše znani publicist dr. Lujo Vojnović o sporu med načelom ljudske suverenosti in narodnega jedinstva v Jugoslaviji. Priporočali bi njegova izvajanja v načelno diskuzijo o nim, ki so sploh dostopni za kakšno načelno obravnavanje političnega problema. Vseled pomankljanka prostora nam ni mogoče podati niti poglavitnih misli iz Vojnovičevega članka. Navajamo le nekatere: Narod ne sme izpreminjati svoje volje od leta do leta; ne sme danes tega odklanjati, kar je včeraj hotel; ne sme danes reči, da je eno, čez šest mesecev pa, da je troje. Če je narodna volja, ki se je ob prevratu skoraj enodušno izjavila za jedinstveno jugoslovansko monarhijo, bila zmotna, kdo more jamčiti, da bo imela prav sedaj, ko se izreče za nekaj čisto drugega? Vsak narod ima dvojno voljo: ono, ki se briga za trenutne interese in je usmerjena zgolj v sedanjost, drugo pa, ki se pojavlja v vsej njegovi zgodovini in ki ni istovetna z voljo ene same generacije. Srbija danes zastopa načelo integralnega državnega jedinstva. Pri vseh narodih in državah, ki so se ujedinevale, je eden del zastopal načelo, ki so si ga drugi deli prejaliskaj prisvojili. (Na pr. Italija.) Federalisti hočejo celo vrsto državic, toda baš tu bi bilo največ prilike za hegemonijo najmočnejšega. (In Srbi so pokazali, da so fizično in duhovno najmočnejši, najbolj preračunljivi in najsposobnejši za realno politiko. Hegemonijo ima vedno najsposobnejši, je rekel že pokojni Krek, Op. ur.) — Vse mlade države imajo večji ali manjši mori separatistično va-

lovanje, ki se izobliči zdaj v federalizem, zdaj v manjšinsko varstvo, zdaj v vprašanje monarhije ali vprašanje republike itd. Vsi ti različni pokreti imajo skupne cilje in so v bistvu enaki: oni zkušajo zanesti zmedo v državotvorne sile in motiti progresivno konsolidacijo države. — Tudi ljudska, kolektivna volja se lahko hudo moti. Italijanska demokracija se je motila, ko je anektirala toliko slovanskih dežel; nemško ljudstvo se je motilo, ko je naselilo junkerjem; avstrijsko ljudstvo se je motilo, ko se je navduševalo za ultimatum proti Srbiji itd. Zato da ni nobenih sankcij za nezmotljivost ljudske volje. — Vodilne ideje v mladi, neizkušani državi je treba skrbno varovati in ščititi. Treba jih je ojačiti, ker je družba še čisto mlada in kot vsaka mlada podvržena močnim vtisom. Za kristalizacijo družbe je treba dolgotrajnega dela; zlasti še to velja za Slovence. Vsak slovenski patriot je dolžan, da svojo domovino za vsako ceno obvaruje pred skokom v temo.

V italijanskem parlamentu je v sredo 4. jun. v adresni debati spregovoril tudi slovenski poslanec dr. Besednjak o volilnih nasiljih fašistov zlasti v Istri.

Problem manjšinske vlade v Franciji in Nemčiji. Volitve so postavile obe državi v podobno politično zagato. Po prvotnih sklepah bi že v obeh državah imele poslovti nove vlade, a njih sestava je tam in tu iz enakih razlogov otežkočena. Heriot, ki mu kot načelniku najmočnejše levičarske skupine poverjena sestava vlade, ima težave s socialnimi demokrati, ki ne marajo stopiti v vlado, ampak bi ga le podpirali v parlamentu. Njegova vlada bo tedaj manjšinska kot je na pr. angleška labouristična vlada, ki zavisi od nesporazuma med v vladi medseleženimi skupinami. Prav tako bo imela Marxova nemška vlada manjšinsko značaj, ker ne more sprejeti pretiranih zahtev nacionalistov; če bi jih sprejela, bi izgubila druge in zopet ostala v manjšini.

Dnevna kronika.

Velik požar pri Sv. Marjeti. Osem poslopij pogorelo. — Pomanjkanje vode. — Ogromna škoda.

Za točo, ki je napravila po vsem Dunjskem polju ogromno škodo, je zadela Sv. Marjeto na Dravi, p. še hujša nesreča: požar, ki je upeljal osem poslopij v vsem gospodarskim orodjem in zaloga mi krme in živil.

Krog polnoči je sprejelo mariborsko gasilno društvo telefonično obvestilo, da je opaziti v smeri proti Dobrovcem veličanski ogenj. Gasilno društvo je pod poveljstvom g. Vollerja odinilo nemudoma v napovedani smeri. Med potmi so ugotovili, da je vas Sv. Marjeta v plame-

Davorin Trstenjak.

Povodom odkritja spominske plošče na njegov rojstni hiši dne 9. junija 1924.

Davorin Trstenjak je bil rojen 8. nov. 1868 na Krčevinah pod Humom pri Ortožu. Osnovno šolo je pohajal na Humu in pri Sv. Miklavžu, srednjo v Varnem, učiteljsko v Zagrebu. Po izvršenih študijah je služboval kot učitelj v Zagrebu eno leto, potem v Karlovcu tsemnast let, najprej na osnovni, pozneje na višji dekliški šoli, odtod je prišel v Kostajnica za ravnatelja dekliške meštanske šole, kjer je služil deset let; tukaj je razvijal največjo delavnost na šolskem, literarnem in izvenšolskem polju. Kostajnica se mu je tudi najbolj priljubila, tako da jo je mnogokrat posetil za daljši odhiti iz Zagreba, kjer je bil kot umirovljen šolski nadzornik. V Kostajnici je prišel za ravnatelja višje dekliške šole v Gospić. Ko je leta 1906 umigala v Hrvatski in Slavoniji srbsko-hrvatska koalicija, zrušivši takozvani meštarski režim, je bil Trstenjak imenovan kr. županijskim šolskim nadzornikom, a leta 1908 umirovljen. Od tega leta pa do svoje smrti, ki ga je zatekla 11. februarja 1921, je živel v Zagrebu in se živo udeleževal učiteljskega in obse kulturnega pokreta.

Literarno je začel delati leta 1868. Pisal je v vse jugoslovanske pedagoške in učiteljske liste, a dosti je delal tudi za



Pravo Schichtovo-milo z znamko „Jelen“

prihrani čas in denar. Zadostuje, ako s Schichtovim-milom samo enkrat po perilu potegnute, tam kjer morate z navadnim milom trikrat.

nu. Prišedši na lice mesta, so našli osem gorečih stanovanjskih in gospodarskih poslopij. Gasilna društva iz St. Janža, Framu in Podove so si prizadevala, ogenj zadušiti. Rešilna akcija je bila vsled pomanjkanja vode silno otežkočena. Studenci so bili kmalu izčrpani, druge vode pa ni v bližini. V skrajni sili so izčrpali vso gnojnico in ž njo gasili. Nevarnost je bila velikanska, da se ogenj razširi na vso vas, ker so vsa sosedna poslopja gorečih objektov in mnoge druge hiše krite s slamo. Skupnemu večurnemu naporu ognjegasev in domačega prebivalstva se je končno posrečilo ogenj omejiti; vsa goreča poslopja pa so postala žrtev plamenov. Največjo škodo utrpeli posestniki Ivan Spuraj, Neža Spuraj in Franjo Kammerič, ki so čez noč postali berači, ker jim je razen zemlje vse pogorelo. Škoda je ogromna in le malenkostno krita z zavarovalnico. Pri tej priliki ponovno priporočamo, dajte svoja poslopja, pridelke, orodje in živilo zavarovati dovolj visoko, da v slučaju nesreče ne izgubite vsega. Boljše letno par dinarjev, kakor pa v slučaju nesreče, ki nikdar ne miruje, vse izgubiti.

Imenovanje novih velikih županov. V seji vlade 4. jun. je bil imenovan za velikega župana v Mariboru g. dr. Pirkmajer, v Ljubljani g. dr. Baltić, v Zagrebu g. dr. Zuccon, dr. Srškić se je takoj odpeljal na Bled h kralju, da podpiše ukaze.

Poučni tečaji na državnih trtnih nasadih. Po naredbi gospoda ministra za poljedelstvo in vode z dne 18. aprila 1924, se bodo vršili v času od dne 16. do 21. junija 1924 (izvzemši dan 19. junija) enodnevni do dvodnevni poučni tečaji za poletna opravila v vinogradih, trtnicah, sadonosnikih in drevesnicah na državnih trtnih nasadih v Pekrah, pošta Limbuš pri Mariboru, v Gornji Radgoni, v Šmarju pri Jelšah in v Dramljah (Sv. Uršula) pri Celju. Pouk bo teoretičen in praktičen. Dostop je prost vsem vinogradnikom in vinčarjem ali sadjarjem in drevesničarjem, nadalje njih sinovom in drugim interesentom, ki prijavijo svojo udeležbo vodstvu dotičnega nasada najkasneje do 10. junija 1924; nato bodo obveščeni, katere dni se morejo udeležiti

ostale književne organe, borivši se s svojimi spretnimi peresom za napredne socialne in kulturne ideje s pravimi mladeniškim ognjem in apostolskim navdušenjem. Reorganiziral in urejeval je razne pedagoške liste; bil je izvršujoči in častni član Hrvatskega pedagoško-književnega zbora. Leta 1919. je bil izvoljen predsednikom Zaveze hrvatskih učiteljskih društev; a predaval je samo malo število sej, ker ga je nato bolezen toliko prevzela, da ni mogel zapustiti hiše. A tudi v bolezni, ki mu je počasi jemala življenjsko moč, ni pustil peresa iz rok. Posebno agilno je deloval za ujedinenje svoje očetnjave, ter je dočkal uspeh ravno ob koncu svojega življenja.

Tudi njegovo književno delovanje teče od leta 1868. naprej. Napisal je med drugimi sledeča dela: »Zdravoslovje«, »Dobra književnost«, »Putne uspomene«, »Slavko in Stanika«, »Školski vrt u selu«, »Rame i melem« (pripoved), »Ptice« (4 snopići), »U radu je spas«, »Ljubice«, »Život i rad Ivana Filipovića«, »Slike iz Srbije«, »Slaveni«, »Kulturna povjest«, »Etika« i. dr. Vseh je čez petdeset obširnejših del pedagoške, zgodovinske, pripovedne, potpisane in domoljubne vsebine. Razen tega najdemo veliko množino različnih člankov v vseh jugoslovanskih pedagoških listih in revijah. — Bil je zelo dober govornik, in je znal s preprosto in navdušujočo besedo srce vsakega pridobiti za dobro in plemenito stvar. Ljubi je naravo in vse v njej,

tečaja. — To se raznanja vsem okrajnim zastopom, občinskim uradom, vinarskim društvom in kmetijskim podružnicam mariborske oblasti, da poskrbe za čim številnejši obisk teh tečajev.

Otvoritev brzojava pri pošti Dol pri Ljubljani. Pri pošti Dol pri Ljubljani je bila dne 1. junija t. l. otvorena brzojavna postaja z omejeno dnevno službo.

Roparski napad v Vurmatu. V sredo popoldne je šel mariborski lesni trgovec I. Košak po svoji kupčiji v Sv. Ožbalt ob Dravi. Med potmi se mu je pridružil nek Šiker, navodno posestnik v Bistrici in posredovalec. V razgovoru se je ponudil za posredovanje večje kupčije pri posestniku Lamprehtu v Sv. Lovrencu na Pohorju. Do kupčije pa radi previsoke cene ni prišlo. Med potmi sta krenila v gostilno Trtnik, kjer je Šiker opazil, da ima Košak pri sebi večjo vsoto denarja. Ko sta se pozneje napotila v Sv. Lovrenc in dospela v gozd, je Šiker napadel Košaka in mu iztrgal kuverto z večjimi zneskom. Košak je začel bežati, toda napadalec ga je dohitel, ga porušil na tla in mu pokleknil na prsa. Zahteval je, naj mu izroči ves denar, sicer mu prereže vrat. V tem je prišel po cesti delavec Josip Lorbec iz Remšnika. Ko ga je Šiker opazil, je spustil žrtev in pobegnil. Kako pol ure pozneje se je Šiker s kolešom pripeljal za Košakom. Ta pa ga je pravočasno opazil in se z grčavko, ki si jo je med tem odrezal, postavil v bran. Videč, da ne more doseči svojega namena, je napadalec pobegnil. Košak je v strahu pred nadaljnjim napadi vso noč prebil v gozdu in se le danes zjutraj prišel v Maribor, kjer je vso zadevo prijavil oblastem. Med temi se je ugotovilo, da je Šiker kolo, s katerim se je pripeljal za Košakom, s silo odvezal nekemu Čepecu, krojaču v Breznu. Zoper Šikerja je uvedeno zasledovanje.

Položaj v Trbovljah. V torek dne 3. jun. se je vršil v Trbovljah pogreb žrtev, ki so padle na strani komunistov. Pogreb je potekel brez vsakega incidenta. V sredo ob 10. uri popoldne je prispel v Trbovlje poslanec Večeslav Wilder, državni podtajnik v ministertvu notranjih zadev, v spremstvu nekaterih uradnikov in novinarjev. Včeraj je bilo aretiranih nadaljnjih 15 rudarjev komunistov, ki

ter bil njen navdušen opazovalec in oboževatelj. Jezik mu je bil lahak in jednat, pravi govorniški slog, a v vsem kar je pisal, najdemo globoko razumevanje in ljubezen za vse ono, kar je naravno. Njegova dela radi čitajo z največjim uživanjem, ker jih preveva duh svobode in istine. Kot sijajen stilist je osvajal in pridobil vsakega s svojo premišljeno in toplo moško besedo. Njegova jaka, izrazita osebnost je imela mogočen vpliv na vse strani, tako v lastnem stanu, kakor tudi v vsem prosvetnem pokretu druge Trstenjakove ožje domovine, ter vsega slovanskega juga.

Davorin Trstenjak je v mlajših letih večkrat prišel med svoje v svoj rojstni kraj, kjer še živi brat njegov; domovino pa ima sedaj bratov sin. Rad je tukaj navduševal in delal načrte zunaj med ljudstvom, kakor tudi v ožjih stanskih krogih, na shodih in zborovanjih. Ormoško učiteljsko društvo ga je že svoj čas pred petintridesetimi leti izvolilo svojim častnim članom. Trstenjakova vdova, zelo naobražena žena, ki je bila svojemu možu ves čas čvrsta opora, živi v Zagrebu v krogu svojih otrok, vnukov in vnukinj.

Spominska plošča — katere pride iz Zagreba in katero mu poklanjajo njegovi hrvatski čestilci — ga kaže v doprsem izredno dobro zadetem kipar v naravni velikosti kot učitelja sredi udane mu mladine.

so se udeležili nedeljskega napada na Orjunaše. Do sedaj je bilo odpeljanih v celiske zapore nad 30 komunistov, katerim je dokazana udeležba pri napadu. Dozdajna preiskava je dognala, da so bili rezultati preiskave sodne komisije pravilni. Ugotovljeno je, da so napadli z orožjem komunisti in da je bil napad skrbno pripravljen. Ugotovljeno je tudi, da obstoja v Sloveniji močna komunistična omladinska organizacija, katere niti pa vodijo v tuzemstvo, odkoder prihajajo sistematično ukazi za teroristične akte.

Komunisti v Zagorju nameravali napasti vlak? Iz Ljubljane se nam poroča, da so baje komunisti v Zagorju nameravali napasti večerni ljubljanski vlak, s katerim so se vračali udeleženci pogreba, zlasti Orjunaši in Sokoli. Opozorjena ob oblastnega odbora Orjuna, so oblasti odposlale v Zagorje 14 orožnikov, ki so imeli nalogo, preprečiti morebitne izgrede in napade. Orožništvo je patruliralo ob žel. progi in bližnji okolici, vendar pa ni našlo nič sumljivega. Udeleženci so se s polnočnim vlakom nemoteno vrnili in nikjer ni prišlo do nič najmanjšega incidenta.

Čudno postopanje pošte direktorije v Ljubljani. V Oplotnici je bilo razpisano mesto poštne odpravničke. Po pretekliji SIS, ki ima pri poštarni ravnanju očividno veliko zaslug, je dobila mesto Orlica z knjižskošolsko izobrazbo, propadla pa je druga prošnja v višjo šolsko izobrazbo. Vprašamo g. ravnatelja dr. Debelaka, kako upravičeno to krivdno, na pretekliji knjižnem sloneče imenovanje?

Mi slepi. Odbor podpornega društva slepih v Ljubljani prosi ponovno vse one, ki so prejeli in prevzeli kolektor »Mi slepi« za l. 1924, naj ga plačajo po položnicah, ki so jih priložili kolektoru in pozneje opominom.

Frater odnesel 200.000 dinarjev. Neprijetna stvar se je pripetila te dni v samostanu trapistov pri Banjiluki. Redovnik, brat Fredolin, ali kakor se je nekoč imenoval, Anton Plohal je kot 17 letni fant vstopil v samostan. Po 16-letnem bivanju za samostanskimi zidovi je po dolgih in hudih duševnih bojih sklenil, da se povrne v svetno življenje. Ostali redovniki ga niso zadrževali in tako je dobil odvezo od dane obljube. Z lepimi načrti in nadami se je poslovil od sobratov in jo mahnil v svet. Par dni po njegovem odhodu pa so odkrili, da je s fratrom Fredolinom zginil iz ročne blagajne čeden znesek 200.000 D v zlatu, dolarjih in frankih. Na prijavo samostana je bil pater Fredolin aretiran v Zagrebu, ko si je ravno ogledoval modni svet. Odkrito priznava, da je vzel denar, vendar pa pravi, da je mislil, da si je to vsoto s svojimi 16-letnimi delomi pošteno zaslužil. Oddan je bil okrožnemu sodišču v Banjiluki. Za razpravo vlada veliko zanimanje, ker se pričakuje, da bo razkrita še marsikatera samostanska tajnost.

Izlet naših ameriških rojakov v domovino. Na pobudo »Slavonie Imigrant Banke« prirede naši v Ameriki živeči rojaki tekom letošnjega leta izlet v domovino. Zanimanje za ta izlet je med izseljenci izredno veliko. Potovali bodo na parniku iz Newyorka v Havre in od tam z vlakom v domovino, kjer ostanejo 3 mesece, nakar se vrnejo nazaj.

Kako danes potujejo diplomati. Poljska »Agencia Vsehodnia« opisuje podrobnosti o doživljajih poljskega konzula Eske, ki so ga na potu v Tiflis v vlakcu zaeno z ostalimi oropali. Banditi so natančno preiskali vlak, ki je moral zaradi tega pol ure stati. Železniško oboje se ni smelo zoperstavljati. Ko so je konzul Eske vračal iz Tiflisa, sta se nahajali v njegovem spremstvu dve polnočni opremljeni strojnici.

Mariborske vesti.

Žalno zborovanje za trbovelj- kimi žrtvami.

Maribor, 5. junija.

Včeraj ob 20. uri je priredila Orjuna v veliki dvorani Narodnega doma žalno zborovanje za trboveljskimi žrtvami. Dvorana je bila natlačena polna narrednega slovenskega občinstva, mnogo Orjunašev je bilo v krogih. Zborovanje je otvoril prof. Kenda kot predsednik Orjune Maribor. Ta izjava je vzbudila pri občinstvu vihar odobravanja. Omenil je, da je predavanje o Jovanu Skerliću preloženo, ker se je med tem časom zgodil v Trbovljah zločin, preko katerega slovenska javnost ne sme in ne more iti brez ogorčenja in obžalovanja.

Besedo je povzel predsednik ekspozituro dr. Stefančič, ki je občinstvu predložil žalostno smrt treh mladih borcev za jugoslovansko idejo in izjavil svoje obžalovanje nad tem, da so padli, zadeti od zločinskih rok zapeljanih domačinov. Spominjal se je veličastnega pogreba v Ljubljani, ki pravzaprav ni bil pogreb, ampak zmagovit pohod in manifestacija za idejo jugoslovanskega nacionalizma. Nedolžno prelita kri kliče po maščevanju, ki bo izpolnjeno takrat, ko bodo odrešeni vsi naši bratje v zasedenem ozemlju.

Nato je v imenu sokolstva in dobrovoljstva izrazil svoje sočutje prof. Pivko. Dogodki iz naše zgodovine l. 1854 ter septembra 1908 dokazujejo, da nobena kri ni tekla zastoni. Žalostno je samo, da ti mladi idealisti niso umrli tam, kjer so hoteli častno umreti. Ne smemo obsojati zapeljanih delavcev, vso krivdo in ves naš srd moramo obračati na one, ki so delavstvo nahujskali, zasledujoč pri tem svoje osebne koristi.

Imenoma Jugoslovanske Matice je izrazil svoje sočutje prof. Ribarič, nakar je zaključil zborovanje prof. Kenda z zaprisego vseh četnikov Orjune, da ne bodo nikdar pozabili mrtvih bratov in da se bodo vedno borili za idejo jugoslovanskega nacionalizma, dokler ne zaplapola zastava svobode nad vsemi našimi brati do skrajnih meja, do koder se govori naš jezik.

Zborovalci so se nato mirno razšli.

—□—

mi Jadran, društvo Primorcev. Vse večje in pevke se nujno vabi, da pridejo na sestanek jutri v četrtek zvečer ob 8. uri v društvene prostore, Grajski trg 1. — Predsednik.

mi Slava naših topničarjev. Danes je proslavil naš zaslužni 32. artilerijski polk svojo običajno slavo. Blagodarjenje in sočenje kolača se je začelo ob 10. uri dopoldne na dvorišču vojašnice Vojvode Mišića. Dvorišče je bilo primerno ozaljšano; med zelenim vejevjem so se ljubko odražala narodna banderca. Poleg vojaštva in oficirskega zbora so prisostvovali slavi zastopniki politične oblasti in sicer kot zastopnik namestnika velikega župana g. dr. Stanko Majcen, da-lje srezki poglavar g. Ivo Poljanec, predsednik carinskih in drugih državnih oblasti, ravnatelj šol i. dr. Kakor lani, tako je bilo tudi letos zastopano naše Sokolstvo s posebno delegacijo v krogih, v imenu Orjune pa se je udeležil slave g. prof. Robert Kenda. Cerkvene obrede je izvršil g. protijerej Trbojevič, nakar je povzel besedo domačin polka, g. polkovnik Milan M. Bleiweis in v lepem nagovoru razložil vojaštva pomen današnje slave. V širokih obrisih je podal zgodovino koroških bojev in poveličeval dan 5. junija 1919., ko so baterije 32. artilerijskega polka dosele na slavno Gospo-svetko Polje. Po končanih obredih so bili mavzoleji dovabljeni k zakusku, ki se je vršil na prostem pod zelenimi drevjem in je med sviranjem vojaške godbe potekel prav animirano. Popoldne je bila v vojašnici vojvode Mišića vojaška zabava. Našimi vrhni topničarjem tudi mi častitamo slavo in želimo, da bi 32. artilerijski polk privel k svojim vencem še nov in zadnji venec z Gospo-svetkega polja!

mi Nove knjige v »Ljudski knjižnici«. Tekom zadnjega tedna je »Ljudska knjižnica« pomnožila svoj nemški oddelok z več kot 50 knjigami. Med njimi so

spisi svetovnega glasu, ki jih bodo obiskovalci »Ljudske knjižnice« prav gotovo zelo veselili. Zlasti opozarjamo na kompletno serijo romanov slovitega romanopisca Emila Zola. Knjige so že vpisane in so izposojevalcem na razpolago.

mi Tako se ne postopa v delavci! Elektrotehnično podjetje A. R. je imelo zaposleno nekega delavca že od 10. marca t. l., ne da bi ga bilo prijavilo bolniški blagajni, kakor je to predpisano. Šele ko je delavec 19. maja obolel, je bilo podjetje prisiljeno ga prijaviti, a že dne 27. maja mu je brez vsakega vzroka odpovedalo. Za danes brez komentiranja.

mi Umik srbske vojske l. 1915 čez Al-banijo je naslov predavanja, ki ga priredi Sok. društvo v Mariboru dne 14. tm. z začetkom ob 20. uri zvečer v mali dvorani Nar. doma. Predava g. podpuk. Dušan Petković, ki se je umika tudi sam udeležil. — Ker je predmet predavanja obče zanimiv, ni vabljen le Sokolstvo, nego tudi prijatelji Sokolstva, ki se zanimajo za stvar, da se predavanja udeležijo v čim večjem številu. — Načelnik kult. prosv. odseka.

mi Nad našim tržnim nadzorstvom se mnogi jezijo, češ da premalo gleda na to, da bi se trgovalo na našem trgu solidno. Pa kaj se treba jeziti. Če mora organ tržnega nadzorstva, ki je obenem slučajno organist izven mesta, poleg tega še hoditi kot špijon na zaupne shode naprednih strank, da potem lahko v »Straž« napiše »resnicoljubno« poročilo, vendar ne morete od njega zahtevati, da bo svoje dolžnosti pri tržnem nadzorstvu izpolnjeval. To je prav tako, kakor pri klerikalnem mestnem uradniku, ki je bil to dni radi poverbe večje svote aretiran. Ta je gotovo defraudiral iz same zamiselnosti v klerikalno politiko, ker je po vseh trafikah in drugod neprestano zabavljaj na napredne liste, zlasti na »Tabore«. Če ima človek takšne skrbi, pač na drugo pozabi.

mi Prepovedana socialistična slavnost. Kakor poroča »Volksstimme«, je okr. glavarstvo prepovedalo za binškočni pondeljek napovedano delavsko telovadno slavnost (odkritje zastave) v Radvanju in sicer radi nevarnosti, da bi vsled splošne razburjenosti moglo priti do incidentov.

mi Predavanja o skautizmu. V petek 6. junija 1924. ob 19.30 uri ima predavanje S. Pipan o »Skautizmu«. Predavanje bo jako zanimivo, ker se ravno struja, imenovana skautizem, razvija v naši državi že od osvobojenja in sicer jako hitro. Predavanje se vrši v mali kazinski dvorani. K obilni udeležbi vabi skautski odbor.

mi Načelstvo oblasti zadrage brivcev v Mariboru naznanja sl. občinstvu in vsem članom, da so brivnice in damski česalni saloni na binškočno nedeljo od 7. do 12. ure odprti, na binškočni pondeljek pa celi dan zaprti.

mi Vsem pridobitnim krogom na znanje. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani namerava izdati »Sistematični register zakonov, naredb, uredb itd., ki se nanašajo na vse stroke finančne uprave in so bile objavljene v Uradnem listu od novembra 1923 do vključno 31. decembra 1923, ako se prijavi zadostno število naročnikov za to brošuro. Ker bi bil tak spis že vsled številnosti imenovanih zakonov in naredb, kakor tudi njih izprememb in dopolnil za pridobitne kroge velike važnosti, priporoča gremij nabavo te knjižice, ki bo stala s poštnino vred 11 D. Naročila sprejema pisarna trgovskega gremija do vključno 13. junija t. l.

mi Jazz Band — originalna ameriška godba in petje; izvaja družba zamorcev »Wellmont« od 1. junija v klub baru. Poleg tega plesne zvezde Clare Burghard, Ice Teje in Mari Clar. 771

mi Tučji v Mariboru. V noči od 4. na 5. junija je bilo v mariborskih hotelih in prenočiščih na novo prijavljenih 59 tučcev in sicer: Meran 19. Privat hotel 4, Zamorec 11, Pri grozdu 8, gostilna Woch 6, Orni orel 5, gostilna Zlati konj 3, gostilna Zekaly 1.

mi Družba v carinarnici. V petek, dne 6. junija ob 9. uri se bo vršila v skladiščih marib. carinarnice družba zlatih in srebrnih stvari. Pozivajo se zlatarji in drugi interesi, da se družbe udeležijo.

mi Železničarski shod. Zveza jugosl. železničarjev sklicuje za 5. junija v Narodnem domu javen društveni shod. — Odbor.

mi Kavarna »Mestni park«. Dnevno svira salonski orkester Pospisil. Zvečer od pol 21. do pol 1. in popoldne (pri lepem vremenu) od 17. do 19. ure. Od danes naprej domače pecivo. 1219

Narodno gledališče.

REPERTOIR:

Četrtek, 5. junija »Magda«. Ab. E.
Petek, 6. junija. Zaprt.
Sobota, 7. junija »Čardaška kneginja«. Ab. A.

Na novo stilizirana inscenacija Remčeve drame »Magda«. Ravnatelj drame g. V. Bratina si je omislil v svrhu hitrejšega in enotnejšega poteka drame »Magda«, inscenirati to dramo še bolj stilizirano, vsled česar bo drama pridobila na efektu in bo tudi konec najmanj pol ure prej kot običajno.

C-ABONENTOM. Z Langerjevo komedijo »Kamela skozi uho šivanke« je dobil C-abonent 15 dramskih predstav in je torej dramski repertoar za ab. C v sezoni 1923-24 zaključen. Remčeva drama »Magda« za C ab. torej ne pride več v poštev. Radi tega da gled. uprava C-abonentom te ugodnosti, da se lahko pri predstavi »Magda« v četrtek, dne 5. tm. poslužijo kuponov.

Abonentom. Zadnji obrok za vplačevanje abonmana je že davno potekel. Zato prosi gled. uprava, da vsi, ki še niso poravnali tozadavnega vplačila, to nemudoma store, posebno še, ker se nahaja naše gledališče v zelo opasni finančni krizi in mora koncem sezone poravnati še mnogo nujnih računov.

Orjuna.

Organizacija Jugoslovenskih Nacionalistov Maribor. Uradne ure tajništva bodo mesto v soboto v petek, dne 6. junija ob 7. uri zvečer. Priglasnice in legitimacije na novo priglasenih članov se dobe istotam. — Brate s kroji se poziva, da plačajo določeni mesečni obrok. Oni bratje, ki dolgujejo za znake, naj iste čimprej plačajo. Zdravo! Tajnik.

Sokolstvo.

Prijave za pokrajinski zlet v Sarajevu na Vidov dan dne 28. junija 1924.

Članstvo sokolskih društev, ki se želi udeležiti tega zleta, ima na železnici in parobrodu 50% popust, telovadci pa 75%.

Polovična vožnja po železnici od Maribora do Sarajeva stane 114 D ter do Metkovića 34.50 in Kotorja 73.25, odkoder se more vrniti s parobrodom preko Sušaka. Iz Kotorja odhaja parobrod vsako sredo ob 8. uri ter pristane v Ercegnovem, Gruzju, Korčuli, Hvaru, Splitu, Šibeniku in Prekom ter prispe na Sušak v petek ob 8. uri zjutraj. Vožnja s 50% popustom stane: v I. razr. 422.5, II. razr. 281, in III. razred 140 D. Iz Metkovića pa odide parobrod vsako nedeljo ob 7. uri zjutraj ter vozi mimo Makarskega, Šibenika in Preke ter dospe na Sušak v torek ob 8. uri zj. Vožnja stane: I. razr. s 50% popustom 292.50, II. razred 195, in III. razr. 97.50 D. Postelja pa stane v I. razr. 40, v II. razr. 30 D.

Udeleženci, ki se pravočasno prijavijo, dobe v Sarajevu tudi privatna stanovanja, ker pa je na teh veliko pomanjkanje, se bodo morali zadovoljiti tudi s skupnimi prenočišči.

Člani, ki imajo zletni znak, imajo pravico do brezplačnega skupnega prenočišča in prost vstop k vsem javnim nastopom in tekmam, potem v razstavo, muzej, zabavam in vsem drugim sokolskim prireditvam za časa zleta. Zavarovani so za ves čas vožnje tja in nazaj za slučaj smrti s 10.000 D in za slučaj nezgode s 30.000 D. Zn. stane 25 D, ki ga je treba takoj naročiti v društveni pisarni med uradnimi urami. (Uradne ure v sredo od 18.—19. ure in nedeljo od pol 11. do pol 12. ure.)

Vsako od članstva, ki se želi udeležiti tega zleta, naj se javi v društveni pisarni najkasneje do 8. junija. V društveni pisarni se dobe tudi ostale natančnejše informacije glede prebavane ure.

nočišč in ostalega. Prijave se sprejemajo le do gornjega roka!

Ker ima članstvo ob tej priliki priložnost si ogledati celo naše Primorje in razne druge krasote, se mu udeležba na zletu najtopleje priporoča. Zdravo!

Sokol v Mariboru.

—□—

o Žalna seja odbora Sokolskega društva v Mariboru povodom krvavih dogodkov v Trbovljah se je vršila v sredo ob 8. uri. Br. starosta se je v toplih besedah spominjal junških bratov, ki so padli kot žrtve narodne misli.

o Telovadba starejših članov se vrši vsako sredo in petek od pol 9. do pol 10. ure zvečer v gimnazijski telovadnici. — Pozivlja se na točno prihajanje k vajam.

o Udeležniki proslave vzidanja kamnov v Sokolski dom na Taboru v Ljubljani dobe polovični popust na železnici. Tozadavne legitimacije se dobijo pri br. Schlachti in pri tajništvu v društveni sobi v petek 18.—19. ure.

o Nove razglednice je izdalo Sok. društvo v Mariboru ob priliki 10letnice razvitijske prapora. Slika predstavlja slavnostni sprevid v Rušah na Vidovdan 1914 z župnim starejšinstvom na čelu Triglavanskim praporom in novim lastnim praporom. Originalno ploščo je stavil društvu na razpolago brat Weizl. — Razglednice toplo priporočamo, bratje in sestre in somišljeniki naših velikih idej uporabljajte jih vedno in povsod.

o Sokolič. št. 5. Vsebuje: pesem Fr. Čičeka »Pod sokolskim praporom«, »Pismo malom Sokoliču iz Istre«, nadaljevanje Špicarjeve mladinske sokolske igre »Trigla«, E. Gangl »Tjelovježba«, Jerasova nadaljevanje »zgodovine telovadbe«, dr. Kuširjev spis »Prednjaška šola«, telovadno deklamacijo »Mali Sokolič«, in d. pise.

Sport.

: Kolesarski klub »Perun« vabi vse svoje člane na izlet, ki se vrši na binškočni pondeljek v Ptuj. Odhod točno ob 12. uri od Narodnega doma. Odbor.

Objave.

Š. Kam pojdemo v nedeljo de 13. junija? Vsi v Lajtersberg k Počanku na vrtno veselico, ki jo priredi pevsko društvo »Luna«. Poleg petja, godbe in plesa ter dobre kapljice je preskrbljeno še za druga razvedrila, tako, da pridejo na svoj račun stari in mladi. Kdor torej želi razum prijetnega izprehoda še lepe, neprisliljene zabave, aj ne zamudi ugodne prilike.

Porotno sodišče.

Celje, 4. junija.

Včeraj je bil oproščen Anton Pšaničnik, 28 letni posestnikov sin iz Piršenberga pri Globokem. Obtožen je bil, ker je v silobranu iztaknil Martina Žitnika de-sno oko.

Nadalje sta se zagovarjala pred poroto dva nevarna roparja in vlomilca, 33-letni brezposelni Frane Bevc ter 30letni postopač Ciril Soprija. Prvi je bil obsojen na 4. drugi na 5 let težke ječe.

Dopisi.

Marnberg. Dne 2. tm. profi večerni je v marenberški kotlini neurje in toča v-ničila v četrt uri vso poljsko rast. Malokatero leto bila je rast rži, pšenice, hmelja, krompirja itd. tako bujna in nade-polna kakor v tem letu. Kmetovalci so pričakovali najboljšo letino. Neurje je divjalo s strahovito silo, dvignilo je cele plasti zemlje in se igralo z njo v zraku ter se na njihah sploh ne more konstatirati, kaj je tam rastle. Ovimina do sled-nje bilke strta leži na tleh v zemljo za-bila, tako da slama ni za karmo ni več uporabna; sploh pa se je ne da z lahke spraviti. Spomladanska setev je zgnila bogzigavedi kam. Polje je opustošeno in škoda za več let nepopravljiva. Zelenjad v vrtovih je popolnoma uničena, pokončan je fižol, buča, brajda ob hišah in sploh vsi sadeži. Sadje je lepo kazalo, a neurje je vzelo v četrt uri vso pričako-vano žetev. Kmetje, plasti mali posestni-

Ki bodo brez kruha, ne bodo ne žita, ne krompirja, ne kornuza. Hmeljarji so pridelali lanske leto krog 13.000 kg hmelja po 500 kron kg, a letos jim je neurje pokončalo hmelj popolnoma. Novi hmeljski nasadi so za eno leto zgubljeni. Tudi gozdove je vihar deloma podrli. Škoda je ogromna. Pri županstvu v Marenbergu je tekom torka 60 posestnikov priglasilo škodo za 3 milijone dinarjev. Prizadete so tudi občine Zg. Vižinga, Remšnik in Vuhred. Ljudstvo je popolnoma obupano in prosi državne pomoči. V sredo si je ogledal pobita polja šrežki poglavar dr. Koropec in obljubil intervencijo za državno pomoč.

Št. III. (Več obzirnosti do občinstva). Minulo nedeljo je imel večerni vlak Spilje-Maribor nad poldrugo uro zamude. Na kolodvoru v Št. III se je kar trlo občinstva, ki je čakalo na vlak, toda nobenemu izmed službujočih železniških organov se ni zdelo potrebno, obvestiti občinstvo, kako dolgo bo še moralo čakati. Po drugih postajah imajo v tana-men posebne table, kjer zapisujejo zamude, le na obmejni postaji, kjer bi u-gled države zahteval kar največjo natančnost in pozornost napram občinstvu, tega ni. Vsakdo si lahko predstavlja zabavljanje zlasti onih, ki naši državi niso ravno naklonjeni — in ti najraje obiskujejo Št. III — in so malo pregledoko pogledali v kozarec. Na eni strani pobija-mo zabavljanje takih elementov, na dru-gri strani pa jim s takimi navideznimi malenkostmi dajemo sami povod. Skrbite za red in natančnost, pa bo konec tudi zabavljanja!

Sv. Andraž v Halozah. Z odhodom g. učitelja Valentina Frece na novo mesto v Braslovce je izgubila tukajšnja Čital-nica svojega vestnega knjižničarja in velikega dobrotnika. Še pred odhodom se je spomnil naše Čitalnice ter ji daroval 36 krasnih knjig. On in gospa učiteljica Polakova sta bila dva stebra Čitalnice. Dal Bog, da bi tukajšnja šola dobila kmalu njemu vrednega naslednika. Gos-podu učitelju Valentinu Frece pa želi-mo na njegovem novem krasnem mestu obilo sreče in velik uspeh. — Hvaležni odbor Čitalnice v Sv. Andražu v Halo-zah.

M. Sobota. Tukajšnja realna gimna-zija je proslavila narodni praznik sv. Cirila in Metoda, ki naj bi se vršil v zna-menju protialkoholne propagande, na poseben način. Priredila je v telovadnici družinski večer, kjer se je telovadilo, deklamiralo, pelo in tudi pilo do polnoči in še čez. Razveseljuje so šolske prire-ditve, pri katerih se pokaže smotreno vzgojno delo, smo pa proti vsaki prire-ditvi, posebno šolski, kjer se popiva po-zno v noč. Ni dovolj, da se dandanes ve-seljači in popivlje po vseh gostilnah, še v šoli pričnimo! — Ne vemo, ali je brez-bričnost ali zloba, da se je ravno na dan, ko odreja po vseh šolah Jugoslavije predavanja o treznosti, pri nas kaj takega zgodilo. Kaj reče k temu prosvetna uprava? Skrajni čas je, da pride ener-gična roka novega ravnatelja!

Celjske vesti.

Mestni šolski svet celjski ima svojo redno sejo v petek 6. jun. ob 18. uri v po-svetovalnici mestnega magistrata.

Gledališki večer v Celju. Uprava me-stnega gledališča v Celju pripravlja ob zaključku letošnje sezone gledališki ve-čer s prav zanimivim sporedom v veliki dvorani Narodnega doma. Sodelujejo člani Udruženja gledaliških igralcev iz Ljubljane in najboljši domači moči. Či-sti dobček gre za kritje ogromnega de-

ficita, ki ga izkazuje gledališka sezona in ki resno ogroža nadaljni obstoj celj-skega gledališča, ki je plačalo sicer na veseljenem davku državi okrog 25.000 D v tej sezoni, ni pa dobilo niti pare pod-pore. Gledališki večer se vrši v soboto, dne 14. jun. v veliki dvorani Narodnega doma pri pogrnjenih mizah.

Ljudsko vseučilišče v Celju. Zadnji ponedeljek 3. jun. je predaval g. bančni u-radnik Sadar o zrakoplovstvu. Med dru-gim je podal jako zanimivo statistiko o razpoložljivi množini aeroplanov v po-sameznih državah in o gojitvi avijatike. S tem so zaključena predavanja v le-tošnji sezoni. Občni zbor ljudskega vse-učilišča se vrši 12. jun. ob 20. uri v pro-storih celjske meščanske šole.

Razpis službe. Mestni magistrat celj-ski razpisuje službo pobiraleca občinske cestne naklade. Prednost imajo prosilci, ki so v državni ali občinski ali v kaki drugi službi opravljali slični posel. — Prošnje s primernimi dokumenti je predložiti mestnemu magistratu celjske-mu najpozneje do 10. jun.

Glasbena Maticea v Celju priredi dne 11. in 12. jun. dve javni produkciji gojen-cev. Pri prvi produkciji nastopijo go-jenci nižje stopnje (gosli in glasovir), pri drugi pa gojenci srednje in višje stopnje.

Občinska cestna naklada. Z odlokom z dne 31. maja št. 11 je mariborsko veliko županstvo dovolilo pobiranje občinske cestne naklade v mestu Celje. Obstoj v obdačenju nekaterega na celjskem kolo-dvoru natočenega in iztovorjenega blaga, za koje se uporabljajo v prvi vr-sti občinske ceste v mestnem okolju. Ker je generalna direkcija carin v Urad-nem listu št. 33 t. l. prepovedala občinam pobiranje izvozne in izvozne takse, je bi-lo veliko županstvo v dvomu, je li ta od-redba veljavna tudi za Slovenijo. Ugo-tovilo se je pa, da velja samo za Srbijo in Črnogoro. Iz navedenih razlogov se je potrditev te davčine precej zakasnila.

Primorske vesti.

Nesreč pri kopanju v morju je dan za dnem dovolj. V nedeljo je utonil 50-letni čevljar Josip Cocianich. Na mestu globoke vode mu je pri plavanju naen-krat postalo slabo in je izginil v valovih.

Med furlanskimi fašisti je nastala po zadnjem pokrajinskem kongresu ostr-a notranja kriza. Gre za boj med videm-skim in podeželnim fašizmom. Ker se je vodstvo v Rimu postavilo na stran po-deželskega fašija, se kriza vedno bolj po-ostreje.

L. K.—s:

Beograd, Skoplje, Solun.

(Utiši s potovanja na gospodarsko kon-ferenco v Skoplju.)

(Dalje.)

Po končanem ogledu našega pristaniš-ča, v katero kljub temu resmističnemu opisu nikakor nisem zgubil upanja, da se bo s skupnimi moči in dobro voljo dvignilo na višino, katera mu pritiče, smo šli v prostore, kjer je nastanjena naša trgovačka komora, kjer nas je predsednik pozdravil in sta obrazložila v kratkih besedah on in tajnik pomen Soluna in morja za naš uvoz in izvoz. Pozivljaj je tudi naša tvrdke, katere imajo primerno blago za izvoz v Orient, naj dopošljeje blagovne vzorce. Svoj čas je že naše časopisje pozivalo na to, pa menda bolj z malim uspehom. Med tisti-mi redkimi, ki so se odzvali, je bil naš g.

Rebek iz Celja. Videli smo njegove teht-nice, med temi eno vagonko. Uspeh mu ne izostane. Zatorej producenti, kateri imate primerno blago, obrnite se toza-devno na Trgovačko komoro kraljevine SHS v Solunu, ona Vam pojde v vsakem oziru na rako.

Večerjali smo v prej imenovanem re-stavrantu, kamor nas je prišel pozdravit tudi naš konzul v Solunu, kateri se je ravno tiste dni odpravljaj na svoje no-vo mesto v Budimpešto.

Ker smo bili ob prejšnjih dni precej utrujeni, smo šli kmalu k počitku ter smo jako dobro spali, čeravno so nam pravili, da so v Solunu take stenice, da se dajo podkovati.

Mesto ima jako lepo lego, razprostira se v polkrogu ob morskem zalivu, sever-ni del se nahaja vzpenja do stare trdnjave, zapadni in vzhodni je pa skoro raven. Leta 1917 poleti je strašen požar uničil najlepši del mesta in to nekako 5 km na dolgo in 2 km na široko. Ta del se je že precej popravilo in pozidalo z novi-mi modernimi stavbami; seveda bo še dosti vode preteklo, predno bo zbrisan zadnji sled tega požara. Dosti je še od-delkov hiš brez strehe, gole stene bulijo v oči, v pritličju so pa že trgovine z raz-nim blagom, primitivno pokrite, v l. nad-stropju s strešno lepenko.

Popolnoma zverženo ogrodje železo-betonskih stavb priča o strašnem pusto-šenju ognjene sile. Pripovedovali so nam, da je ravno tiste dni, ko je gorelo, bila največja nevarnost, da vderejo Nemei in Bolgari v mesto in tako one-mogočijo takratnim zavezniškim arma-dam izkrcavanje; zato so se Francozi, kot takratni gospodarji mesta, držali pri gašenju povsem pasivno, celo je bilo vsako gašenje prepovedano.

Stari del mesta ima še bolj primitivno

zgrajene hiše kakor Skoplje; da je tukaj tudi doma nesnaga, vredna Turkov, je menda povsem razumljivo; če bi zgorel ta del mesta, bi ne bilo nobene posebne škode. Iz zapuščene trdnjavskega zi-dovja je krasen razgled na spodnje me-sto, luko in morski zaliv; bližnji pogled pa ni nič kaj lep, pač pa interesanten. Po ozkih zverženih ulicah je vse polno (večina!) hiš z zamreženimi okni (re-šetke), za katerimi se skrivajo turške le-potice in grdobice (zadnje so v večini!). Po teh ulicah je treba dobro paziti, da se z nogo kam ne zadene, ker psi, katerih pa tudi ni v takih tropah, kakor si bi kdo mislil, pobirajo rajše kosti, kakor pa tisto, prej ne imenovano.

V trgovskem delu mesta vlada kaj pestro življenje; največ trgovcev, bodisi velikih ali pa tudi majh, prodaja jestvi-ne; še v nobenem mestu nisem videl to-liko jestvin nagromadenih in to najraz-ličnejših vrst. Posebnost za nas so tudi ljudski restavrant ali kuhinje, večina jako prostornih, ki so na ulico skoro po-polnoma odprti. Kuhar ima svoj štedil-nik prav v izloženem oknu; gosti hodi-jo mimo kuharja, si izberejo ter se vse-dejo v ozadje. Kdor gre po ulici, pogleda mimogrede v ponve, kaj se kaj dobrega kuha, cvre in praži; če se kaže kaj več zanimanja, prične kuhar privzdigovati iz raznih posod svoje proizvode, katere seveda na vse načine hvali v vseh jezi-kih sveta; za cenik porablja prste, kar je še najbolj sigurno. Na splošno pa izgle-dajo jedi jako okusno pripravljene; če so v resnici tako dobre, kakor so lepe, zasluži kuhar vso pohvalo. Če slučajno potegne veter, kar je več ali manj vsaki dan, mu dela posebna preglavice; pa on pomeša s svojo kuhalnico, in stvar je v redu; glavno je, da njegovi proizvodi ne izgube barve.

(Dalje sledi.)

Mala oznanila.

Pohištvo

lastnih izdelkov za spalne in ja-šne sobe najceneje v zalogi Sereer in drag. Maribor, Vetrinjska ulica št. 2. 108

IVAN LEGAT, Prva špeci-jalna popravilnica za pisarniške stroje. Samo-prodaja najboljšega ramno-ževalnega aparata „Opalo-graph“ ter njegovih pripad-kov. Prodaja novih ter rablje-nih pisalnih strojev, kopirnih strojev, registrirnih blagajn, ožljenege papirja, barvnih tra-kov, voščenega papirja, vošče-nih barvil, itd. Maribor, Ve-trinjska ul. 30. 1175 7-4

Inteligentne mlade pomož-ne delavke za čiste in mir-no delo išče za takoj „Volta“ d. d., Maribor. 972

Staro zlato kupuje in plača po najvišji ceni R. BIZJAK, trgovina z zlatino, Maribor, 1216

Trgovina z mešanica blagom ugodno na prodaj ali v najem. Naslov pove uprava „Tabora“. 1217 2-1

Lepa 7-letna kobilica z vozom (mesarskim) močnim na vzme-tih, z dvojno vprego, prsno in komat ugodno na prodaj pri Ivan Vidmar, trgovec, Laters-berg. 1218 10-1

Popravilo čevljev brez izjeme kakor tudi vsa narečita po meri sprejema čevljarska de-lavnica R. Monjač, Jurčičeva ul. 9. Cene zmene! Potreb- ba točna! 1045 10-9

Posestvo s stanovanjem pri Mariboru preda Lukman, Mai-strova ulica 19. 1215 2-1

Lepa trava se po ceni proda. Vprašati v trgovini Seršen, Ko-roška cesta 39. 1214

Stanovanje 2 ali 3 sob s pri-tlikinami v novegradbi išče zaseben uradnik. Ponudba na upravo lista pod „Visoka na-jemina“. 5-5

Zamenja se lepo stanovanje (5 sob, kuhinja, kopalnica in predsoba ter estala pritlikina) v središču mesta tik Glavnega trga za vsaj enako veliko v bližini parka, z vsaj nekaj vr-ta. Ponudba pod „Zameza“ na upravo „Tabora“.

Ugodno kupite

kravate, srajce, klobuke, če-pice, robce, nogavice, palice, in parfumerijo v modni trgo-vini

B. Veseljevič & Ko. Maribor, Gosposka ulica 25

= Najlepše novosti = 128

Glavna Carinarnica I. Reda v Mariboru.

OBJAVA.

V petek, dne 6. junija ob 9. uri se bo vršila v skladiščih mariborske carinarnice dražba zlatih in sre-brnih stvari. Pozivajo se zlatarji in drugi interese-ti, da se dražbe udeležijo. 1220

KLUB-BAR

1.—15. junija

Wellmon duo

American coloured entertainers

CLARE BURGHARDT
ICE TEJE
MARY CLER.

Začetek ob 11. uri.
Vstop prost. 366

Urška, al' že veš

da je dobit
A. VICEL, MARIBOR
Glavni trg št. 5

emalirano težko posodo znamke „Goliath“ in lažje vrste, čoko-lovškega proizvoda, pločevi-nasto in lito posodo, porcelana-sto, kremeninasto in stekleno ro-be najboljše vrste. Vse kupuje pri njem; zato hiti, da ne za-mudia. 40-4

POPOLNA RAZPRODAJA

vseh vrst blaga, perila, nogavic itd.

RADI OPUSTITVE TRGOVINE

počenši z četrtkom 5. junija in naprej vsak dan od pol 9. do 12. ure in od 14. do 17. ure popoldne v trgovini

IVO VEKJET, MARIBOR, ŠOLSKA ULICA 4.

1207 10-1